

De magie van zand

Het voorjaar is begonnen. Koeien gaan de weide in, onze peuters de zandbak. Grappig? Ja, ik vind van wel. Ik kan het er wel mee vergelijken. Die dartelende koeien die blij zijn dat ze naar buiten gaan. Meer beweging dan in de stal, niets anders en grazen tot het gras kort is.

In voorjaar scheppen wij een laag zand uit de zandbak af. Een minder leuk klusje, voor meestal ondergetekende. Soms heeft mijn collega dat al gedaan, dan heb ik mazel. Soms komen de eerste kinderen helpen. Dan duurt het iets langer. Mijn onderwijzend hart maakt dan een sprongetje. Ik kan de peuters meteen iets bij brengen. Namelijk . . . het zand in de zak scheppen en niet in je haar of dat van iemand anders. Scheppen is nog lastig en vraagt een driedelig lesje (Montessori methode om kinderen iets aan te leren) .

Als de zakken gevuld zijn en afgevoerd naar het milieupark, kan ik klussmurf (lees mijn man) vragen of hij met mij twaalf nieuwe zakken zand bij de Gamma wil halen. Dat halen lukt mij nog wel, maar dat sjouwen ! Ik kan het natuurlijk ook laten bezorgen, maar ja . . . het is crisis. Als manlief dan de zakken in de zandbak heeft gestort zijn we er klaar mee.

Zand en water hebben iets magisch bij kinderen. Waar bij de huidige spelontwikkeling de betrokkenheid en de vaardigheid nog wel eens onvoldoende is, doet zand en water iets bijzonders. De betrokkenheid is er meteen al. De rekken gaan er af en daar gaan ze. Als koeien die met de lente de weide ingaan! De een vraag de ander jumpt er meteen in. Als er op dat moment al speelmateriaal zou liggen is er meteen oorlog in zandbak land. Dat doen we dan ook niet. Voelen, zand door je vingers en dan komt het eerste lesje voor de zandbak. Alle kindjes op de rand, schoenvoeten in het zand. We maken afspraakjes over zitten op de rand, niet gooien en zand blijft bij de zandbak.

Kinderen leren hier zitten op de rand, omdat de zandbak een sociaal gebeuren is. Als je de zandbak helemaal inneemt voor je zelf is dat niet erg sociaal. Wanneer wij allemaal op de rand zitten, kunnen er meer kinderen met zand spelen. Het heeft ook een praktische kant. Het zand verdwijnt door het liggen, kruipen en zitten niet overal in, wat de aankleedtafel, de bedjes en de speelkamer niet heftig vervuuld met zand. Het kost even moeite omdat de kinderen die moeite hebben met discipline, voor veel onrust zorgen. Er zijn peuters die wel drie lesje nodig hebben en de nodige correctie. Als dat eenmaal is opgelost is spelen in de zandbak heerlijk.

Voor alle kinderen is er een setje: een emmer, een schoepschep (prettig voor kleine handjes) en een vormbordje. Grof en stevig. Kinderen op deze leeftijd scheppen en scheppen en scheppen, over en over again. In de emmer, op de tegels, in de vorm. Alleen scheppen.

Kinderen maken niets op deze leeftijd. *Als deze jonge kinderen iets gaan maken is het als gevolg van de invloed van volwassenen.*

Als alle emmertjes zijn uitgedeeld is er genoeg geduld op de proef gesteld. Spelen maar. Driftig beginnen de peuters te scheppen, in de emmer, naast de emmer. Een van de kleintjes heeft het scheppen nog niet onder de knie. Ze steekt en steekt maar telkens als zij het zand omhoog wil halen, is de schep weer leeg?

Een ander is het lesje van daar net meteen vergeten en gaat midden in de zandbak zitten. De andere kinderen steigeren meteen, Dat was toch niet de bedoeling, de tekst is iets anders geformuleerd door deze taalvaardig bijdehante peuters. Hup, op de rand met die billen van je. Helaas voor mijn rug, til ik de dame in kwestie, nog drie keer eruit, voor ik doe wat ik moet doen en de blauwe stoel ga inzetten om de afspraak nog duidelijker te maken.

In het hoekje van de zandbak is het stil. Een kleine dame heeft een emmer voor zich en geen grote, maar een piepklein lepeltje. Ze schept het zand met het lepeltje op en vult daarmee de emmer. Tong uit haar mond, ogen gericht op haar handjes. Ze schept en ze schept. Monnikenwerk lijkt het , maar deze o zo ongedurige dame van vanmorgen, is deze middag in opperste concentratie. Schep, schep, schep. Meer dan anderhalf uur lang . . .

Vorig jaar zat ze nog in de kinderwagen naast de zandbak...

Magie is dit, pure magie!